

(/)

🏠 (/) > Rusland - Sovjet (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Putins krig

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/rusland-revolution-og-borgerkrig-1917-1921>)

Putins krig

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 295

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/putins-krig)&title=)

Niels Bo Poulsen og Flemming Splidsboel

Putins krig - Rusland mellem styrke og svaghed

Gyldendal 2023. 242 sider. 250 kr.

Af Kresten Søe

Indhold og opbygning

Krigen i Ukraine er den største krig i Europa siden Anden Verdenskrig, og den vil uanset udfaldet få enorme konsekvenser for Europa og Rusland.

Ifølge bogens forfattere er en ny kold krig indtrådt, ligesom Ruslands angreb formentlig vil få samme vidtrækkende betydning som det sovjetiske imperiums opløsning i 1989. Hertil kommer et uhørt højt spændingsniveau mellem Rusland og NATO/EU, som ikke synes af kunne afsluttes inden for overskuelig fremtid.

Bogen intenderer ikke at fremstå som et øjebliksbillede af krigen, men giver et indblik og perspektiv i, hvorfor det kom til krig, hvordan vejen gik hertil, og hvad der kan være i vente. Den fortæller også om, hvordan vi skal forstå Putin og forholdet mellem ham og hans topfolk.

Herudover får læseren en analyseret gennemgang af Ruslands politiske tænkning, statsmagt, forsvar, sikkerhedspolitik og landets relationer til omverdenen.

Endelig behandles forholdet mellem Putins styre og den russiske befolkning, samtidigt med at læseren får indblik i, hvordan det politiske system påvirker beslutningsprocesserne i Kreml og en grundig indføring i russisk identitet og selvforståelse samt landets økonomi og demografi.

Første kapitel behandler Ruslands zaristiske og sovjetiske arv i sammenhæng med landets økonomiske og politiske udvikling frem til i dag.

Det tabte Sovjetimperium reducerede Ruslands befolkningstal med 50 %, og bogen sammenligner her Sovjetstatens opløsning i de nu selvstændige republikker med en slags afkolonisering. - En afkolonisering, som styret nu i et ønske om at genetablere landets stormagtsstatus fra zar- og sovjettiden igen higer efter at rulle tilbage i Ruslands egen magtsfære.

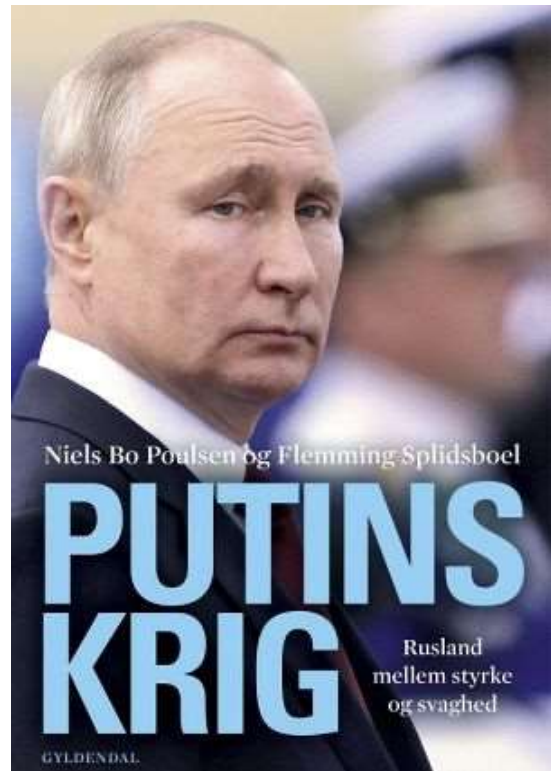
Endelig redegøres for den rent politiske udvikling, hvor landet efter en tilsyneladende demokratisering først i 1990'erne nu efterfølgende under Putin er gået stødt tilbage mod et diktatur med stadig reducerede borgerrettigheder.

Kapitel to omhandler magtstrukturen i Rusland. Udgangspunktet er her det magtfulde præsidentembede, og hvordan det forvaltes. Herunder redegøres for og analyseres præsidentens beføjelser og de grupper og klikker, Putin støtter sig til.

Et vigtigt element er her også forholdet mellem Putinstyret med dets kleptokratiske elite, det russiske produktionsapparat og landets sårbare økonomi kontra en befolkning, hvis grundlæggende interesser ses i klar disharmoni med den herskende elites.

Her gøres også opmærksom på den kendsgerning, at kun et fåtal af almindelige russere mener, at landets politikere arbejder for brede folkelige interesser frem for egen vinding.

Et interessant element i denne sammenhæng er dog også, at det de facto er en udbredt holdning i befolkningen, at landets økonomiske og sociale stabilitet bedst er sikret af et autoritært styre.

Kapitel tre omhandler Ruslands sårbare økonomi, udlandets sanktioner og de enorme fremtidige udfordringer, der her - trods landets rigdom på råstoffer og naturressurser - ligger forude.

Af yderligere udfordringer kan her tilføjes, at Rusland både for nuværende og inden for overskuelig fremtid på grund af krigen næppe vil kunne tiltrække udenlandske investeringer, og at landet i horisonten har enorme udfordringer i de kommende klimaforandringer - hvis eksistens styret i øvrigt benægter som et vestligt påfund over for befolkningen.

Kapitlet kommer også ind på sårbarheden ved at grundlaget for Ruslands økonomi i realiteten er afhængig af få råvarer og forædling og eksport af energiresurser, hvor efterspørgslen oven i købet må imødeses som faldende på grund af verdens stigende fravalg af fossil energi.

Putins styre tog i sine første år ganske vist et politisk opgør med oligarkerne, som godt nok var folkeligt populært, men blev reelt kun foretaget for at sikre Putins eget greb om magten.

Kapitel fire koncentrerer sig om Ruslands udenrigspolitik, landets svækkede position som stormagt i FN og ønsket om en dominans i fx Arktis og dermed også - i forbindelse med Grønland - Danmarks nærområde.

Her kommer forfatterne også ind på Putins engagement og militære tilstedeværelse i fx Afrika og Syrien og den omfattende hybride virksomhed, Rusland udøver verden over med hensyn til misinformation, hacking og cyperangreb.

Kapitel fem omhandler Ruslands militære muskler, der godt nok har demonstreret landets evne til at operere langt fra landets grænser, men også nu aktuelt i krigen mod Ukraine mod forventning langt fra har formået at løsrive militæret fra sovjettidens korruption og rigide mangel på effektivitet og koordinering.

Kapitel seks går på baggrund af kapitel 5 direkte ind i krigen i Ukraine. En krig, der, hvis den ikke håndteres rigtigt, truer med at bringe Rusland i en storkrig med NATO.

Herudover kommer man ind på Rusland håndtering af krigen over sin egen befolkning både ud fra sanktionernes virkning og fordelingen af de øvrige afsavn, der her rammer landets indbyggere.

Sidste kapitel omtaler sandsynlighed og forløb af de tre fremtidige muligheder, forfatterne udstikker for Ruslands og styrets fremtidige udvikling: En afsættelse af Putin, en tilnærmelse til vesten og en eventuel fremtidig status som vasal af Kina.

Gennemgående elementer, målgruppe og konklusion

Bogen er spændende for både ruslandsinteresserede og læsere, der ønsker en dybere baggrundsviden for krigen i Ukraine.

Hertil kommer, at de tre sidste kapitler på spændende vis konkluderer forudsætningerne i det forrige indhold inden de tre ovennævnte meget velunderbyggede kandestøberier, som også fx inddrager Ruslands demografiske udvikling med hensyn til den øgede ældrebyrde og landets fremtidige svindende islæt af etniske russere.

Til bogens stærke sider tæller også de mange slutninger og synsvinkler, der ikke bare sætter krigen i Ukraine i europæisk men også i et verdensomspændende asiatisk og arktisk sikkerhedspolitisk perspektiv.

Blandt bogens andre gennemgående elementer er, at forfatterne også gang på gang sætter Putins styre op mod den almindelige russers dagligdag og dennes stadige ønske om stabilitet og trykthed.

Mest tankevækkende her er, at styret spiller på og puster til en udbredt frygt for, at en demokratisk åbning frem for en videreførelse af et autoritært styre vil medføre ustabilitet, uro og social nød.

Også måden, hvorpå Putin implementerer Ruslands nedarvede historiske bagage fra zar- og sovjetstyrets imperiestatus og Anden Verdenskrig i sin indenrigspolitik, står stærkt i fremstillingen.

Hertil kommer i de statskontrollerede mediers lancering af en stadig mere fremtrædende myte om landet som et uskyldigt offer for vestens sanktioner og på grund af manglende forståelse for Ruslands "legitime" magtudøvelse og dominans inden for den tidligere sovjet-sfære.

Bogen afsluttes med to siders noter, men rummer ingen deciderede kildehenvisning til videre læsning. Derudover savner jeg kort over fx Østeuropa, Sibirien og de forskellige autonome republikker til at skabe overblik for læseren.

Af yderligere småanker tilkommer forskelle i fremstillingens abstraktionsniveau, som synes at have årsag i forfatternes arbejdsdeling i de enkelte kapitler og afsnit.

Et enkelt sted synes koordineringen helt at være glippet, idet man fx på side 230 skriver om Kinas forventelige stagnation på grund af en voksende ældrebyrde, selv om man kun 10 sider forinden har anført, at Kinas vækstpotentiale sammen med USAs og Indiens står i skærende kontrast til Ruslands! ?

Tilbage står dog, at både den alment og især den videregående interesserede læser via denne bog får en særdeles valid analyse af baggrunden for Putins styre og de underliggende og fremtidige reelle og potentielle konfliktsituationer, som krigen i Ukraine vil betyde i de kommende årtier for både Østeuropa, Rusland og verden som helhed.

[Historie-online.dk, den 14. januar 2023]

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/rusland-sovjet/rusland-revolution-og-borgerkrig-1917-1921>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

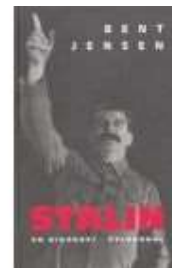

SLØJFEN I STALINS SKÆG

(<https://www.historie-online.dk/boger/sloejfen-i-stalins-skaeg>)
(/article/items/view/2871/4)

HUSET ROMANOV

STALIN - EN BIOGRAFI

(<https://www.historie-online.dk/boger/stalin-en-biografi>)
